

§ 10. Loven træder i kraft den 1. oktober 1968.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 223 af 16. juni 1959 om bekæmpelse af leukose hos kvæg ophæves.

§ 11. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget.

Almindelige bemærkninger.

Ved studier i midten af 1950-erne blev det klargjort, at kvægets enzootiske (overførbare) leukose må opfattes som en kronisk sygdom, hvis årsag formentlig er et virus og hvis overførsel fra dyr til dyr forudsætter en nær kontakt. Sygdommen er formentlig indslæbt fra udlandet til enkelte besætninger omkring 1915 og er senere langsomt spredt ud over landet ved handel og anden omsætning af kvæg.

Sygdommen har det særkende, at der hengår meget lang tid — oftest flere år — fra smittepåvirkning til fremkomst af erkendelige sygdomstegn. Spæde kalve er øjensynlig den mest modtagelige aldersgruppe. De for sygdommen karakteristiske blodforandringer optræder dog først efter 1. kælving undertiden senere, og de svulstdannelser, der forårsager de angrebne dyrs død, fremkommer oftest først i 2-5 års alderen.

Tabene på grund af dødsfald og kassationer ved kødkontrol andrager op til 10 pct. af de smittede besætningers voksne dyr pr. år, hvorimod der ikke synes at være påviselige tab på grund af nedgang i mælkeydelse før meget sent i sygdomsperioden.

Sygdommen blev i henhold til § 2 i lov nr. 156 af 14. april 1920 om smitsomme sygdomme hos husdyrene ved bekendtgørelse nr. 223 af 16. juni 1959 om bekæmpelse af leukose hos kvæg henført til de ondartede smitsomme sygdomme hos husdyrene, der bekæmpes ved foranstaltninger iværksat af det offentlige. Siden da er sygdommens fortsatte udbredelse søgt hindret ved isolation og slagtning af angrebne besætninger, som veterinærdirektoratet har fået kendskab til ved anmeldelse fra ejerne, dyrlægerne, kødkontrollen eller destruktionsanstalterne, og ved de på grundlag af sådanne anmeldelser foretagne undersøgelser bl. a. vedrørende smittefarligt samkvem.

En manglende bred indsats mod sygdommen vil utvivlsomt føre til, at en væsentlig del af landets besætninger i løbet af en årrække vil blive smittet. En særlig risiko herfor løbes, såfremt vor kreaturbestand som følge af udviklingen i landbruget bliver samlet i større enheder, hvilket erfaringerne fra de større kvægbrug i Østeuropa tydeligt har vist.

Sygdommen er udbredt i en række lande, herunder især Sverige, Nordtyskland, USSR samt i USA. Det synes, som om den i de senere år er yderligere udbredt ved handel med avlskvæg.

Når det offentlige trods de relativt små tab for kvægbruget bør iværksætte foranstaltninger med henblik på at søge samtlige angrebne besætninger opsporet og slagtet, er det dels fordi der ikke kendes behandlingsmetoder, der fører til helbredelse, dels fordi sygdommen i almindelighed forløber på en sådan måde, at ejeren først meget sent har mulighed for at opdage dens tilstedeværelse, således at den får rig lejlighed til at sprede sig med latent inficerede dyr fra angrebne besætninger.

Med de i 1959 kendte leukoseramte besætninger indbefattet er der i alt indtil 1. januar 1968 fundet 575 angrebne besætninger, fordelt — bortset fra det første år — med 50-60 besætninger årligt. Udbredelsen over landet fremgår af den som bilag 1 trykte oversigt. Der er en ophobning af tilfælde i de vestsjællandske amter og i Maribo amt, hvor særlig Vestlolland har været angrebet. Endvidere danner et område omkring Randers et center for leukosen.

Samtlige ejere af leukoseramte besætninger har under den gældende ordning fået tilbudt tilskud til udsættelse til slagtning af ejendommens kreaturer inden udløbet af 2 år fra konstateringen af sygdommen i besætningen.

Efter den gældende tilskudsordning ydes der et tilskud til udsættelse på 300 kr. pr. dyr for køer, der har kælvet, og for kvier på 2 år og derover og et tilskud på 150 kr. pr. dyr for kvier på 1-2 år samt for tyre og stude på 1 år og derover. De anførte tilskud kan fordobles ved udsættelse af elitebesætninger, såfremt der indenfor de sidste 2 år før sygdommens konstatering i besætningen er optaget dyr fra denne i elitestambogen. Til særlig højtydende kontrollerede besætninger ydes der et tillæg til de anførte tilskud for køer, der har kælvet, og for kvier på 2 år og derover på 4 kr. for hvert kilo, besætningsgens gennemsnitsydelse overstiger 200 kg smørfedt udregnet som gennemsnit af de 3 sidste kontrolforeningsregnskabsår. I alt er hertil pr. 31. december 1967 medgået